

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: اصول و روش های اپیدمیولوژی	کد درس: ۱۱۳۰۰۰۲
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: آمار زیستی
گروه آموزشی: آمار زیستی	پیش نیاز:
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد تئوری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری:	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): دکتر حمید حیدریان میری، دکتر احسان موسی فرخانی
طراحی اولیه ☒ بازنگری ☐	
هدف کلی دوره: اپیدمیولوژی: در پایان درس دانشجو اهمیت و رسالت علم اپیدمیولوژی را درک کند و با شاخصهای مورد نیاز برای بررسی توزیع و تعیین کننده های حالتها و وقایع مرتبط با سلامتی و همچنین با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک و کاربرد آنها آشنا شود. روش تحقیق:	
✓ اهداف اختصاصی دوره: ✓ دانشجو بتواند تعریف و علم اپیدمیولوژی را تعریف کند و اهمیت آن را بیان کند ✓ دانشجو بتواند هدف از تدریس اپیدمیولوژی را توضیح دهد. ✓ دانشجو بتواند انواع شاخصهای توزیع بیماری را محاسبه و تفسیر نماید ✓ دانشجو بتواند کاربرد و نحوه تطبیق سنی مستقیم و غیرمستقیم را توضیح دهد و انجام دهد. ✓ دانشجو بتواند شاخص دالی را محاسبه و تفسیر کند. ✓ دانشجو بتواند غربالگری را تعریف کند، مفهوم روایی و پایایی و شاخصهای مربوطه و همچنین تورش های ارزشیابی برنامه غربالگری را توضیح دهد. ✓ دانشجو بتواند طرح مطالعات کارآزمایی شاهددار تصادفی شده و ملاحظات آن را توضیح دهد و همچنین کاربرد و شاخصهای این طرح را محاسبه و تفسیر نماید ✓ دانشجو بتواند طرح مطالعات همگروهی و ملاحظات آن را توضیح دهد و همچنین کاربرد و شاخصهای این طرح را محاسبه و تفسیر نماید ✓ دانشجو بتواند طرح مطالعات مقطعی و ملاحظات آن را توضیح دهد و همچنین کاربرد و شاخصهای این طرح را محاسبه و تفسیر نماید ✓ دانشجو بتواند طرح مطالعات اکولوژیک و ملاحظات آن را توضیح دهد و همچنین کاربرد و شاخصهای این طرح را محاسبه و تفسیر نماید	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

✓	دانشجو بتواند مفهوم مخدوش کنندگی و برهمکنش را توضیح دهد و همچنین تفاوت و اهمیت آنها و نحوه کنترل مخدوش کنندگی را در پژوهش بداند
✓	دانشجو بتواند معیارهای علیتی را توضیح دهد
✓	تعریف تحقیق، روش های تعیین اولویت های پژوهش
✓	مراحل تدوین یک پروپوزال: عنوان، بیان مساله، بررسی متون، تنظیم اهداف پژوهش، پرسشها یا فرضیه های پژوهش
✓	روش بررسی؛ متغیرها، انواع مطالعات، روش جمع آوری اطلاعات، نمونه گیری، طرح جمع آوری داده ها، طرح آنالیز اطلاعات، مشکلات احتمالی، ملاحظات اخلاقی، منابع و بودجه لازم،

دانشکده بهداشت
دفتر توسعه آموزش
طرح دوره (Course Plan)

جلسه	رئوس مطالب	توضیحات
اول	تعریف اپیدمیولوژی، هدف از تدریس اپیدمیولوژی، شاخصهای فراوانی	
دوم	ادامه شاخصهای فراوانی، بار بیماریها، تطبیق سنی مستقیم و غیرمستقیم	
سوم	غربالگری: شرایط غربالگری، مفهوم مثبت و منفی کاذب و حقیقی، روایی (حساسیت و ویژگی).	
چهارم	ادامه غربالگری: مفهوم حساسیت و ویژگی برای کمی پیوسته، پایایی متغیرهای کمی و کیفی، ترکیب آزمونهای غربالگری به روش سری و موازی	
پنجم	برخی از تورش های مربوط به ارزشیابی برنامه های غربالگری، انواع مطالعات اپیدمیولوژیک، اشاره ای به استنتاج علیتی و مفهوم مخدوش کنندگی	
ششم	ادامه مخدوش کنندگی	
هفتم	کارآزمایی شاهددار تصادفی شده، نقش گروه کنترل،	
هشتم	تصادفی سازی	
نهم	فرضیه های برتری، ناپست تری و هم ارزی	
دهم	ادامه تصادفی سازی، کورسازی، مفهوم تحلیل به قصد درمان، نحوه ارائه نتایج، انواع کارآزمایی	
یازدهم	مطالعات همگروهی: طرح کلی، خطاهای رایج، انواع مطالعات همگروهی، محاسبه و تفسیر شاخصهای نسبت خطر، خطر قابل انتساب و نسبت خطر افزوده	
دوازدهم	مطالعات مورد شاهی: طرح کلی، خطاهای رایج، محاسبه و تفسیر شاخص Odds Ratio ، مقایسه مطالعات همگروهی و مورد شاهی	
سیزدهم	مطالعات مورد شاهی: محاسبه و تفسیر شاخص Odds Ratio ، مقایسه مطالعات همگروهی و مورد شاهی	
چهاردهم	تورش اطلاعات و تورش انتخاب	
پانزدهم	مطالعات اکولوژیک	
شانزدهم	تعریف برهمکنش و تفاوت ان با مخدوش کنندگی، معیارهای علیتی هیل	
هفدهم	تعریف تحقیق، روشهای تعیین اولویت های تحقیقاتی	
هجدهم	انتخاب موضوع پژوهش، منابع انتخاب موضوع	
نوزدهم	بررسی متون	
بیستم	تنظیم اهداف، فرضیات یا سوالات پژوهشی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

بیست و یکم	تعریف متغیرها و شیوه های بیان و سنجش آن	
بیست و دو دوم	انواع مطالعات، روش های جمع آوری اطلاعات	
بیست و سوم	نمونه گیری، شیوه جمع آوری داده	
بیست و چهارم	طرح آنالیز داده ها، مشکلات احتمالی	
بیست و پنجم	ملاحظات اخلاقی، منابع و بودجه	
بیست و ششم	آزمون	
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): سخنرانی، ارائه مطالب توسط دانشجویان و نقد آن، پرسش و پاسخ		
وسایل آموزشی:		
در آموزش حضوری: کامپیوتر برای مدرس، ویدیو پروژکتور، وایت برد و مژیک		
در آموزش مجازی: ارائه مطلب به صورت وبینار در آموزش آنلاین، به صورت فایل فیلم آموزشی ضبط شده در آموزش آفلاین		
وظایف و تکالیف دانشجوی: مرور مطالب بیان شده در جلسات قبلی، آماده سازی و ارائه مطلب در کلاس (حضوری یا مجازی آنلاین) در صورت نیاز، حضور فعالانه در فعالیتهای کلاسی همگام با مدرس (تمرینات یا پروژه های تحویلی)		
روش های ارزیابی دانشجوی (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):		
روش های ارزیابی در طول دوره: ارائه دانشجویان/پرسش و پاسخ، کوئیز (۵۰٪ نمره)		
روش های ارزیابی در انتهای دوره: امتحان تئوری و نظری انتهای دوره (۵۰٪ نمره)		
منابع اصلی درس: اسلایدهای مدرس درس و مطالب آموزشی موجود در کتب مختلف از جمله:		
۱. Leon Gordis, Epidemiology, fifth edition, 2014 by Saunders		
۲. Jewell, N.P. Statistics for Epidemiology. Chapman & Hall/CRC, Boca Raton, Florida, 2004		
۳. Kenneth J. Rothman, Modern Epidemiology, Third edition, 2008 by LIPPINCOTT WILLIAMS & WILKINS		
۴. Moyses Szklo, Epidemiology Beyond the basic, Fourth edition, 2019 by Jones & Bartlett Learning		
۵. Corline M , designing and conducting health system research projects. WHO.		

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)